Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005270

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Цзицзянь ..

2. Zijian Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 02-10-2026

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17012

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.11, 18.41.45, 18.41.09

Тема дисертації:

1. Фортепіанна поетика як жанрово-історичний феномен та процес транскультурації: сучасні епістемологічні оцінки

2. Piano poetics as a genre-historical phenomenon and the process of transculturation: modern epistemological assessments

Реферат/анотація:

1. У дисертації визначаються головні художньо-естетичні складові та системні музичнотворчі засади фортепіанної поетики як виконавсько-інтерпретативного феномена у історичному розвитку та індивідуально-авторському переломленні, також у процесі транскультураційних перетворень. Завдання дослідження полягають у тому, щоб: висвітлити категорії поетики у контексті теоретичного та емпіричного пізнання музики, також у взаємодії з поняттями поетизації та поетичності; визначити провідні жанрові епістеми у сучасній фортепіанній творчості, у тому числі довести засадниче значення та актуальне сучасне призначення феномена малої форми; дослідити феномен поетичності та принципи утворення музично-поетичних епістем у фортепіанній музиці у їх зв'язку з авторською самоактуалізацією; виявити

культуротворчий механізм поетики фортепіанної інтерпретації та її залежність від технологічних інновацій фортепіанного виконавства; довести наявність іманентної музично-поетичної логіки фортепіанної творчості та її епістемічних підстав; розкрити сутність стильової концептуалізації та метод стильового полілогу у фортепіанній творчості; визначити природу авторських концептів у фортепіанному мистецтві, зокрема концепту «життя» у поетиці Гії Канчелі. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше: фортепіанна поетика вивчається як виконавсько-інтерпретативний феномен у процесі транскультураційних перетворень; відкривається єдність історичного та теоретичного підходів до визначення жанрових основ фортепіанної поетики, визначаються провідні жанрові епістеми фортепіанно-виконавської творчості; пропонується поглиблене епістемологічне визначення текстологічних умов фортепіанного формотворення, зокрема малої форми та мініатюри у її русі від раннього класицизму до романтизму та музичних стилів початку XX століття; поєднуються стильовий та концептологічний критерії оцінки еволюції фортепіанно-виконавської інтерпретативної поетики у XX столітті; розкривається своєрідність стильового полілогу у творчості Гії Канчелі; виявляється явище концептуальної інтеграції жанрового і стильового змісту фортепіанної творчості як вершинного принципу фортепіанно-інтерпретативної поетики. Одержали подальший розвиток поняття жанрового стилю та поліжанровості; категорія полілогу. Уточнено явище музичного концепту та поняття стильової концептуалізації в музиці. У Висновках роботи зазначається що теорія фортепіанної поетики має, як і сама фортепіанна творчість, складно-системну побудову, що передбачає послідовний розгляд активних компонентів музичного мислення, тобто таких, що дозволяють опосередковувати усі головні «герменевтичні обрії» фортепіанної творчості, враховувати їх жанрові та стильові показники й потреби. Поетика також розвивається як певна гносеологічна дисципліна, сфера знання, яка дозволяє порівнювати природні та штучні речі, виявляти культурні спроможності людини як діяльнісної істоти, тобто стосується вивчення усього досвіду існування людини у світі та у культурі, важливою частиною якої виступає мистецтво. Жанрова сторона фортепіанної поетики більше відображена – задана – у композиторському письмовому тексті, постає семіографічною, тобто знаково прописаною. Стильовий зміст, як безпосередньо комунікативний феномен, більше залежить від виконавської форми, тобто від усного буття музики, яке здійснює справжню музичну логіку – семіологію. Визначення специфічної фортепіанної риторики, що розвивається разом з текстовими умовами фортепіанного мистецтва, може вважатися вихідною прецедентною умовою виокремлення фортепіанної поетики, у цілому. Явище авторського стилю та, відповідно, авторської стильової фортепіанної поетики веде до поняття стилю мислення або когнітивного стилю, що закономірно при розробці поняття авторської поетики. Зокрема висувається категорія піаністичного стилю – як такого, що передбачає здатність виконавця у процесі інтерпретативної реалізації музично-композиційної концепції поєднувати зовнішні умови комунікації та внутрішній стан, способи осмислення й переживання. Поетика музичного виконавства є невід'ємною складовою загальної історичної поетики музичного мистецтва, а проблематика виконавської інтерпретації сприяє виокремленню феномена музично-мовної свідомості як такого, що здатен поставати формою існування художнього змісту музики.

2. The dissertation reveals the main artistic-aesthetic warehouses and systemic music-creative plantings of piano poetics as a performing-interpretive phenomenon in the historical development and individual author's turning point, as well as in processes of transculturation. The main research is to: read the categories of poetics in the context of theoretical and empirical knowledge of music, as well as in the interaction with the concepts of poeticization and poeticity; to highlight the common genre epistems of contemporary piano creativity, including to bring to the forefront the significance and current relevance of the phenomenon of small form; to trace the phenomenon of poeticity and the principles of creation of musical-poetic epistems in piano music in their connection with the author's self-actualization; reveal the culturally creative mechanism of the poetics of piano interpretation and its relevance to technological innovations of pianoforte; to bring to the fore the immanent musical and poetic logic of piano creativity and epistemic structures; reveal the essence of stylistic conceptualization and the method of stylistic polylogue in piano creativity; to identify the nature of the author's concepts in the piano mysticism, defining the concept of "life" in the poet Giya Kancheli. Scientific novelty follows

from what comes first: piano poetics emerges as a performing-interpretive phenomenon in the process of transcultural transformations; the relevance of historical and theoretical approaches to the definition of the genre foundations of piano poetics is revealed, the leading genre epistems of piano- performing creativity are identified; the deeper epistemological importance of textual minds in piano form is demonstrated, including small forms and miniatures from early classicism to romanticism and musical styles at the beginning of the twentieth century; the stylistic and conceptual criteria for assessing the evolution of piano- performing interpretive poetics in the twentieth century are met; the uniqueness of the stylistic polylogue in the work of Giya Kancheli is revealed; there appears to be a conceptual integration of genre and style instead of piano creativity as the pinnacle principle of piano-interpretative poetics. The understanding of genre style and polygenres was further developed; category polylogue. The phenomenon of the musical concept and the concept of style conceptualization in music have been clarified. Among the factors of achieving semantic unity of interpretation, which becomes a guarantor of its integrativeness, the method of stylistic polylogue comes to the fore, as one that does not depend on the volume of the compositional structure, but is aimed at creating the most universal and complex concepts, among which the concept of “life” appears as a primary value phenomenon. No less important is the fact that the embodiment of this concept in piano creativity is associated with the principles of small forms, since it is they who allow to shorten the distance between value priorities and a living person, with their emphasized intimacy creating a metaphor of humanity and sincerity, translating artistic conversation into the plane of intimate communication. The identification of the methodical artistic purpose of the principle of polylogue in the work of Gia Kancheli allows us to reveal the originality of his piano language, to prove the key purpose of piano creativity for understanding the author's originality of Kancheli's style.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Цзицзянь. (2024). Поняття про жанрові епістеми у сучасній фортепіанній творчості: явище та поняття «малої форми». Музичне мистецтво і культура, (41), 177-191.
- Чжан Цзицзянь (2024). Принцип полілогу та полістилістична своєрідність фортепіанної мови у творчості Г. Канчелі. Музичне мистецтво і культура, (42), 118-133.
- Чжан Цзицзянь (2026). Виконавський генезис жанрової поетики фортепіанної творчості. Музичне мистецтво і культура, (49), 108-122.
- Sapsovych Oleksandra, Guzieieva Valentyna, Lisova Olga, Maidenberg-Todorova Kira, Zhang Zijian, Fang Wei. The artist's emotional memory as a semantic system of interpretative thinking in musical performance. Journal of Daoist Studies, 19(S1), 335–346. (Scopus)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Олександра Іванівна

2. Oleksandra I. Samoylenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2071-9587

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=NvZ_xC8AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боршуляк Альона Мирославівна

2. Alona Borshuliak

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2734-8395

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коновалова Ірина Юріївна

2. Iryna Konovalova

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0133-1816

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майденберг-Тодорова Кіра Ісааківна
2. Kira Maidenberg-Todorova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2384-6426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербакова Ольга Костянтинівна
2. Olga K. Shcherbakova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Черноіваненко Алла Дмитрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Черноіваненко Алла Дмитрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Черноіваненко Алла
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна